

Dominika Petrovičová, Opatské náhrobníky kláštera Vyšší Brod. Bakalářská práce. 2015

Dominika Petrovičová si za téma bakalářské práce vybrala soubor kamenných opatských náhrobníků z cisterciáckého kláštera ve Vyšším Brodě.

V úvodu posudku musím zdůraznit, že autorka práci po zadání BP psala bez konzultací s vedoucím práce a představila ji na poslední chvíli před odevzdáním kdy možnosti jejího doplnění a korekcí byly zcela minimální.

Práci rozdělila autorka na tři části – prvá představuje přehled literatury, rozbor použité terminologie, pojednání o pramenné hodnotě sepulkrálních památek a pojednání o smrti ve středověku a časném novověku a o písemných pramenech k sepulkráliím. Druhá je věnována historii cisterciáckého řádu v Evropě i v Čechách, sv. Bernardovi a také dějinám cisterciáckého kláštera ve Vyšším Brodě. Následuje klíčová část bakalářské práce pojednávající o vyšebrodských opatských náhrobnících. Autorka představila metodiku práce, kterou u nás vybudoval dr. Jiří Roháček, způsob zpracování nápisu i výzdobné části náhrobníku. Poněkud nesourodě je zde zařazena kapitola o pohřebních zvyklostech ve středověku, jejíž místo by spíše bylo vedle pojednání o umírání. Následuje katalog náhrobníků devíti vyšebrodských opatů, kde jsou jednotlivé artefakty jednotně zpracovány ve struktuře: představení opata, jeho život, náhrobník. V představeném katalogu překvapí velmi nízká kvalita jednotlivých kusů, kterou autorka vysvětluje špatnou hospodářskou situací kláštera a skutečností, že náhrobníky objednával klášter, který jako vyznavač strohosti posvátných míst nemohl vytvářet luxusní sepulkrálie jako členové aristokracie, pro něž byl náhrobek nástrojem osobní a rodové reprezentace. Práce je sice přínosná v tom, že se poprvé věnuje souhrnně vyšebrodským náhrobníkům, ale v prvních dvou oddílech je velmi stručná a zcela povrchní. Autorka vůbec nevyužila možnosti, které např. ve studiu fenoménu smrti nabídla antropologická studia, viz např. práce Ph. Ariès, *Dějiny smrti* I-II, Praha 2000 nebo dnes již rozsáhlá řada *Epigraphica & sepulcralia*. Katalog náhrobníků je sice záslužný, ale způsob jakým se autorka pokouší vysvětlit jejich nízkou kvalitu je nedostačující, zejména je-li řešen bez souvislostí a komparací s jinými cisterciáckými kláštery nebo situací v jiných řeholích. Práci proto **nedoporučuji** k obhajobě a hodnotím jako **nedostatečnou**.

Michal Šroněk